

Krajské kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
7. ročník, školský rok 2014/15
Testové úlohy pre kategóriu C (9. ročník ZŠ a 4. ročník OG)

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

1.* Szlovákia 1938 – 39 –ben elveszítette területének nagy részét.

- a) Sorolj fel három államot, amely abban az időben elfoglalta Szlovákia területeit.
- b) Ezen kívül az egyik állam kikövetelte a jogot, a védelmi övezet kialakításához Szlovákia területén. Írde le, melyik államról van szó és Szlovákia melyik részén létesült ez a védelmi övezet.

2.* Olvasd el az alábbi kijelentéseket és a válaszívre írd le, melyik **négy** a helyes közülük.

- a) A Szlovák köztársaság hivatalosan felvállalta a keresztény értékrendet.
- b) Sok pap kapcsolódott be a politikai életbe, beleértve a hadügyminisztert.
- c) A Vatikán mindvégig támogatta a Szlovák köztársaság politikáját.
- d) A Vatikán támogatta a papok bekapcsolódását Szlovákia politika életébe.
- e) A politikai életbe sok pap bekapcsolódott, a köztársasági elnököt is beleértve.
- f) A Szlovák köztársaság hivatalosan nem vállalta fel a keresztény értékrendet.
- g) A Vatikán óvatos volt a Szlovák köztársaság politikai támogatásában.
- h) A Vatikán nem támogatta a papok bekapcsolódását Szlovákia politikai életébe.

3.* A jelentős katonai parancsnokok egyike, aki bekapcsolódott a nyugati ellenállásba, egy bizonyos elezredes volt (képen látható). Nyugatra menekülése után bekapcsolódott az ellenállásba és a RAF 312. csehszlovák vadászgépének parancsnoka lett.

- a) Írd le a parancsnok nevét.
- b) Menekülése előtt milyen legmagasabb katonai funkciót töltött be Szlovákiában

4.* A szlovák állam idején mi volt az ún. téli segítség?

- a) a keleti fronton harcoló szlovák katonák megsegítésére szervezett gyűjtés a téli hónapokban
- b) a legszegényebbeknek nyújtott szociális segély.
- c) németországi élelmiszer-csomagok Szlovákia elmaradott régiói részére

5.* Írd le, az 1939-1945 közötti szlovák politikai élet melyik személyiségeire illenek az alábbi jellemzések.

- a) 1939 – 40-ben külügyminiszter és belügyminiszter volt.
- b) 1939 – 45 –ben Vatikánban volt nagykövet.
- c) A szlovák parlament elnöke volt.
- d) A kormány elnöke, majd később külügyminiszter is volt
- e) Belügyminiszter volt és egyidőben a HG parancsnoka volt.

6.* Hogyan függ össze Gabčíkovo település elnevezése az 1939 – 45-ös eseményekkel?

7.* Szlovákiában a 2. világháború alatt a német Luftwaffe részére katonai repülőgépeket gyártottak.

- a) Milyen típusú repülőt gyártottak nálunk (a mellékelt képen látható)?
- b) Sorold fel, a Vágmente melyik két városában létezett hadiipar.

8.* Az alább felsoroltak közül válassz ki hat olyan megyét, amely 1940-ben létesült Szlovákiában

Bratislavská, Trnavská, Nitrianska, Trenčianska, Považská, Tatranská, Šariško-zemplínska, Prešovská, Pohronská, Zvolenská

9.* Ismert énekes és színész volt, aki az ismert dalokkal, mint a *Ja som optimista*, *Prečo sa máme rozísť či Nerob si starosti*, *Miško* szerzett hírnevet. Írd le a művész teljes nevét. Segítségül szolgáljak nevének kezdőbetűi – F. K.V.

10.* A demokrata és a kommunista ellenállás egyesítése Szlovákiában 1943 decemberében lehetővé tette a kölcsönös segítségnyújtásról és a háború utáni együttműködésről szóló egyezmény aláírását. Írde le, melyik két állam képviselői írták alá az egyezményt.

11.* A szlovák katonák bekapcsolódtak a Szovjetunió elleni harcokba, ahol több szlovák hadosztály működött. Az alább felsoroltak közül válaszd ki a hadosztály **két** helyes megnevezését.

Rýchla, Stíhacia, Pancierovaná, Zaist'ovacia, Zabezpečovacia, Tylová

12.* Szlovákia bekapcsolódott a zsidóellenes intézkedésekbe, melyeket Németország vezetett be, és döntött az elfoglalt Lengyelország területén létesült koncentrációs táborokba történő deportálásukról is.

- a) Melyik két időszakban (években) deportálák Szlovákiából a zsidókat?
- b) Megközelítőleg mennyi zsidó lakost deportáltak Szlovákiából?
- c) Milyen jogi előírás értelmében deportálták a zsidókat Szlovákiából?
- d) Erre az eseményekre emlékeztető emlékművek gyakran vasúti vágányokat ábrázolnak (mint például Zsolnán – fényképen látható). Rövidek magyarázd meg, hogy miért.

13.* Olvasd el az alábbi szemelvényt a történelmi dokumentumból és válaszolj a kérdésekre.

1. *Jednotne a centrálne viesť boj slovenského národa za odstránenie nacisticko-nemeckého diktátu, vykonávaného i domácimi uzurpátormi politickej moci.*
2. *V prvej príhodnej chvíli previesť všetku politickú, zákonodarnú, vojenskú i administratívne výkonnú moc na Slovensku a vykonávať ju podľa vôle ľudu až do tej doby, kým slobodne zvolení zástupcovia ľudu nebudú môcť všetku moc prevziať.*

- a) A dokumentum a demokrata és a kommunista ellenállás egyesítését jelentette. Milyen néven ismeretes ez a dokumentum?
- b) Melyik városban jött létre ez a dokumentum?
- c) A dokumentum tartalmazott egy megegyezést az ellenállást egyesítő politikai szervről. Mi volt ez a politikai szerv?
- d) A dokumentum megalkotói demokratikus rendszer bevezetését tervezték Szlovákiában?

14.* 1944 áprilisában két szlovákiai rabnak sikerült megszöknie a lengyelországi német koncentrációs táborból. A vezetékneveik rövidítése W & V.

- a) Írd le, hogy hívták ezeket a rabokat (elegendő a vezetéknev) és milyen nemzetiségűek voltak.
- b) Melyik koncentrációs táborból sikerült megszökniük?

15.* Olvasd el az alábbi szöveget és találd meg a 4 hibát. A vastagon szedett szavak helyesek és nem lehet ezeken változtatni.

*V **SNP** bojovalo viac partizánov ako vojakov **slovenskej armády**, pričom prvým veliteľom povstaleckých síl bol generál Rudolf Viest. Po štvormesačných bojoch povstalci **podľahli** lepšie vyzbrojenej nemeckej a maďarskej armáde.*

16.* A Szlovák Nemzeti Felkelés hősei közé sorolhatjuk-e Augustín Malár generálist?

17. Ebben az évben már 98 év telik el az ún. Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta, amely jelentős befolyással volt a 20. század történelmére. Válaszolj az alábbi kérdésekre.

a) Melyik országban tört ki az említett forradalom?

b) Ki jutott hatalomra a forradalom idején?

b) Írde le a forradalom vezetőinek nevét melyeknek kezdőbetűi a következők: V.I.L. a L.D.T..

18. 1921-ben három európai ország szövetséget kötött, hogy megakadályozza a Habsburgok visszatérését és a határrevíziót.

a) Hogy nevezték ezt a szövetséget?

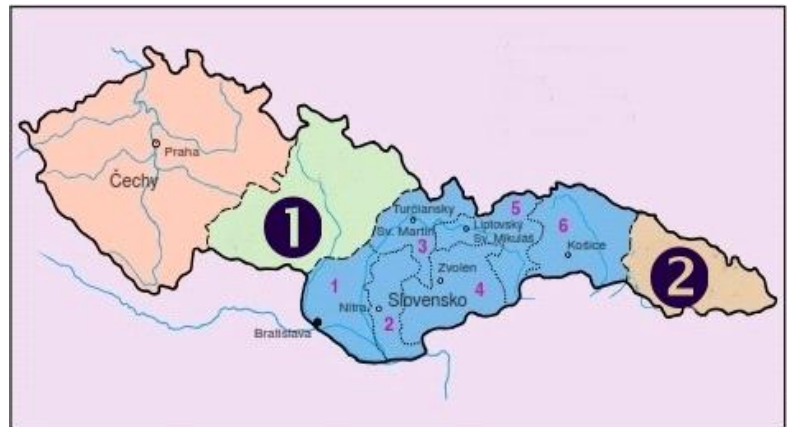
b) Mely államok alkották ezt a szövetséget?

c) Írde le, melyik két állam nem volt közülük szomszédos?

19. Csehországon és Szlovákián kívül az első CSSZK még két „országból” tevődött össze, melyeket számokkal jeöltünk meg.

a) Írde le a két ország teljes nevét és „fővárosát”.

b) Az egyik országot a második világháború után más ország csatolta magához. Írd le, melyik.

20. Írd le, kitől származik a következő mondás - „Stokrát opakovaná lož sa stane pravdou”. (A százszor megismételt hazugság igazsággá válik)

21. Az 1939 és 1940 –es években a Szovjetunió azonnal katonailag megszállta hat ország területét (teljesen vagy csak részben). Sorolj fel közülük **négyet**.

22. Melyik csata jelentette a fordulatot a Németországgal folytatott háborúban 1939 – 45-ben? Írd le a hónapot és az évet, amikor a Vörös Hadsereg döntő támadást indított és győzelmet aratott a német hadsereg felett.

23. Mi a közös a következő dátumokban: 1918. november 11. és 1945. május 8.?

24. Írd le a három nagyhatalom államfőjének nevét, akik 1945 februárjában tárgyalást folytattak a jaltai konferencián.

25. Ez év októberében megemlékezünk egy nemzetközi szervezet megalakulásának 70. évfordulójára, amely folytatója lett a Nemzetek Szövetsége sikertelen szervezetének. Írd le a szervezet megnevezését és székhelyét.

26. Az alábbi szavakból alkoss szóösszetételeket melyek a világ szétosztását jellemzik a 2. világháború után.

ocel'ová, závora, opona, hranica, železná, opevnená

27. A második világháború után az USA felajánlotta az ún. keleti blokk három országára is az elpusztult Európa felújítására elindított programot, melyet azonban ezek az országok elutasítottak.

- a) Írd le, hogy nevezték az USA említett segítő gazdasági programját?
- b) A keleti blokk melyik három országának ajánlották fel ezt a gazdasági programot?
- c) Hogy nevezik azt a szervezetet, mely azokat az európai országokat tömörítette, amelyek bekapcsolódtak a felújítási programba?

28. Nézd meg a mellékelt karikatúrát és válaszolj a kérdésekre.

- a) A karikatúra szimbolizálja az egyik európai ország két önálló részre történő szétválasztását a második világháború után. Melyik országról van szó?
- b) Írd le az ország két részének hivatalos megnevezését.
- c) Az ország szétválasztott részei különböző politikai rendszerbe tartoztak. Írd le, melyek voltak ezek.

29. Magyarázd meg az RVHP rövidítés jelentését.

Autori: PhDr. Anna Mydlová, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský

Recenzent: PhDr. Ľudovít Marci, CSc.

Preklad: Ing. Veronika Zsideková

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2015

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády